

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра бухгалтерського обліку та аудиту

Допущено до захисту
Завідувач кафедри
д.е.н., професор Лоханова Н. О.
“ _____ ” _____ 2018 р.

ВИПУСКНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня бакалавра
зі спеціальності 6.030509 «Облік і аудит»

за темою:

Облік, контроль та аналіз витрат операційної діяльності (на прикладі
ПАТ «ПлазмаТек»

Виконавець

студентка обліково-економічного факультету
група 42 _____

Вербецька Анастасія Олександрівна
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Науковий керівник

Кандидат економічних наук, доцент

(науковий ступінь, вчене звання)

Чернишова Людмила Вікторівна
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Одеса 2018

Зміст

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ ВИТРАТ ОПЕРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	6
1.1. Економічна сутність, склад та класифікація витрат.....	6
1.2. Нормативно-правова база обліку витрат.....	18
1.3. Проблемні питання обліку витрат операційної діяльності.	21
РОЗДІЛ 2. ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ВИТРАТ ОПЕРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ПАТ «ПЛАЗМАТЕК» ТА ШЛЯХИ ЇХ УДОСКОНАЛЕННЯ	27
2.1. Організаційно-економічна характеристика та особливості облікової політики ПАТ «ПлазмаТек».....	27
2.2. Опис первинної документації, особливості ведення аналітичного та синтетичного обліку, формування звітності.....	33
2.3. Особливості формування витрат та вдосконалення системи управління витратами.....	40
РОЗДІЛ 3. ОРГАНІЗАЦІЯ АУДИТУ ТА АНАЛІЗУ ВИТРАТ ОПЕРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	47
3.1. Аудит витрат операційної діяльності, його мета, задачі та практичне використання.....	47
3.2. Аналіз витрат операційної діяльності.....	57
3.3. Шляхи вдосконалення обліку, аналізу та аудиту витрат на підприємстві ПАТ «ПлазмаТек».....	69
ВИСНОВКИ	78

Список використаних джерел.....	82
Додатки.....	88

ВСТУП

Актуальність теми. В сучасних умовах господарювання результати роботи будь-якого підприємства, його конкурентоспроможність залежать від їхньої ефективності та обсягів понесених витрат. Адже, величина витрат являє собою головний резерв підвищення прибутку підприємства. Для підвищення рівня господарської діяльності підприємства потрібно покращити пошук резервів зниження витрат, які в свою чергу призведуть до збільшення рентабельності фінансово-господарської діяльності підприємства. Підвищення рівня фінансово-господарської діяльності зміцнять конкуренто-спроможність підприємства на внутрішньому і зовнішньому ринках.

Облік витрат займає центральне місце в бухгалтерському обліку. Для прийняття оперативних, тактичних і стратегічних рішень щодо управління витратами підприємства необхідна своєчасна, достовірна аналітична інформація, яка може бути забезпечена лише завдяки обліку та аудиту виробничих витрат та безпосередньо залежить від їх якості. Точний облік і правильне віднесення витрат гарантують підприємству в умовах сучасного виробництва прибутковість.

На рахунках бухгалтерського обліку повинна своєчасно, повно і правдиво відобразатись інформація про фактичні витрати на виробництво продукції, яка використовується для розрахунку фактичної собівартості, а також для контролю за раціональним використанням трудових, матеріальних і фінансових ресурсів підприємства.

На сьогодні залишається актуальним питання дослідження витрат та ефективного управління ними в сучасних ринкових умовах господарювання.

Розкриття поняття, складу, впливу витрат на економічні показники дасть змогу для пошуку шляхів зниження витрат виробництва і підвищить прибутковість підприємств. Тому вирішенням питань удосконалення обліку та управління витрат приділялося багато уваги як вітчизняними, так і зарубіжними науковцями.

Серед науковців, які досліджували зазначені питання, слід відзначити П. С. Безрукіх, Ф. Ф. Бутинця, Б. І. Валуєва, Р. Я. Вейцмана, М. Д. Врублевського, І. О. Гавриленко, А. М. Герасимовича. Певний внесок у вивчення цієї проблеми внесли такі зарубіжні економісти, як Т. Стоун, Дж. Фостер, А. Андерсон, Д. Г. Сігел та інші.

Наявність розбіжностей та дискусійних питань теорії обліку обумовили вибір даної теми і направили дослідження.

Мета і завдання дослідження. Мета випускної роботи полягає в розгляді основних теоретичних засад та діючої практики щодо обліку, аналізу та аудиту витрат операційної діяльності, надання рекомендацій для удосконалення системи обліку, аналізу та аудиту.

Для досягнення поставленої мети в роботі передбачається вирішити такі завдання :

- дослідити аспекти формування розподілу, економічну сутність витрат, їх зміст;
- систематизувати ознаки класифікації операційних витрат;
- визначити проблемні питання формування обліку, аналізу та проведення аудиту витрат;
- критично оцінити облікову політику та ведення обліку витрат на досліджуваному підприємстві та надати рекомендації щодо виявлених недоліків;
- визначити методiku проведення аудиту витрат на підприємстві;
- узагальнити результати дослідження випускної роботи, надати висновки.

Об'єкт і предмет дослідження. Об'єктом дослідження виступають витрати операційної діяльності ПАТ «ПлазмаТек». Компанія «ПлазмаТек» являється лідером у сфері виробництва зварювальних електродів в Україні. Підприємство працює на ринку з 2001 року та охоплює більше третини українського ринку зварювальних електродів. В роботі використані дані обліку та звітності ПАТ «ПлазмаТек» за 2015-2017 рр. Бухгалтерський, оперативний і статистичний та податковий облік у товаристві ведуться відповідно до вимог діючого законодавства України.

Предметом дослідження є комплекс теоретичних, методичних і практичних питань обліку, аналізу та аудиту операційних витрат підприємства.

Методи дослідження. В процесі написання роботи використовували такі методи дослідження:

- розрахунково-аналітичні: економічний аналіз, статистичні розрахунки, економіко-математичні методи;
- документальні: інформаційне моделювання, дослідження документів, камеральні перевірки, нормативно-правове регулювання.

Інформаційна база дослідження. Інформаційною базою стали наукові публікації та монографічні видання вітчизняних і закордонних учених, нормативно-законодавчі акти України, матеріали наукових конференцій і досліджень, практичні матеріали, отримані безпосередньо на ПАТ «ПлазмаТек», його фінансова та податкова звітність, усні консультації працівників підприємства, ресурси мережі Інтернет тощо.

ВИСНОВКИ

В ході вивчення теоретичних засад та діючої практики обліку та аудиту формування операційних витрат на прикладі ПАТ «ПлазмаТек» нами було отримано наступні результати.

В економічній літературі до цього часу немає єдиної точки зору щодо правомірності та необхідності вживання двох термінів «витрати» та «затрати».

Розглянувши поняття «витрат» з точки зору економічної теорії та бухгалтерського обліку, встановлено, що різні автори трактуючи це поняття, не розкривають всіх його аспектів, не враховують всіх особливостей функціонування підприємства, як самостійного суб'єкта господарювання. Трактуючи категорії «витрати» об'єднано у дві великі групи - з точки зору економічної теорії та з точки зору бухгалтерського обліку - не лише за сутністю. Кожну групу поєднує також час виникнення витрат та мета формування інформації про них.

Об'єктом дослідження обрано ПАТ «ПлазмаТек». Підприємство є вертикально інтегрованою та високотехнологічною групою компаній та займає перше місце серед виробників зварювальних електродів в Україні. До складу ПАТ «ПлазмаТек» входить ряд філій і представництв. Основними виробами є зварювальні електроди, обладнання, продукти з каоліну.

Відповідно до Положення про облікову політику, ведення бухгалтерського обліку покладено на бухгалтерську службу на чолі з головним бухгалтером. Кількісний склад бухгалтерії визначається штатним розкладом, який затверджується окремим наказом. В складі бухгалтерської служби знаходяться такі підрозділи: підрозділ обліку готової продукції, підрозділ обліку матеріальних цінностей, фінансовий відділ, відділ аналізу собівартості продукції, відділ нормування і оплати праці, кожний з яких очолює провідний бухгалтер. Відповідальність за стан обліку, своєчасне представлення

бухгалтерської й іншої звітності покладається на головного бухгалтера товариства.

Облік підприємства автоматизований за допомогою мережі персональних комп'ютерів з використанням програмного забезпечення «1С-Бухгалтерія 8.2», на підставі даних первинних документів використовуються форми, запропоновані бухгалтерською програмою. А при формуванні внутрішньої звітності для прийняття управлінських рішень на підприємстві функціонує спеціалізована програма «ПлазмІС». Також для забезпечення вчасного та якісного обліку на підприємстві запровадили план документообігу.

Амортизація основних засобів здійснюється прямолінійним методом, виходячи із строку їх корисного використання.

Витрати та зобов'язання відображаються в періоді їх виникнення, забезпечення для відшкодування майбутніх операційних витрат створюється за потреби.

Забезпечується окремий облік витрат і доходів по кожному підрозділу та виду діяльності, згідно затвердженого на підприємстві класифікатора підрозділів. Для перерахунку доходів, витрат і руху грошових коштів - середньозважений валютний курс не застосовується. ПАТ «ПлазмаТек» здійснює облік витрат з використанням рахунків 9-го класу.

Підприємство подає стандартний пакет фінансової звітності. Перед складанням фінансової звітності проводиться інвентаризація активів та зобов'язань.

За результатами оцінки системи обліку витрат операційної діяльності на підприємстві запропонуємо такі заходи щодо усунення виявлених недоліків.

1. До Положення про облікову політику необхідно внести таку інформацію: визначення порядку поділу непрямих витрат на постійні та змінні; уточнити склад постійних та змінних загальновиробничих витрат; констатувати метод обліку витрат на виробництво та формування собівартості; визначити періодичність закриття витратних рахунків.

2. Обрати нові програмні продукти SAP, Oracle або «Галактика» для ведення автоматизованого обліку у зв'язку із заборонаю 1С.

Чітко установити методологію розподілу загальновиробничих витрат, адже не зовсім зрозуміло, яким саме чином на підприємстві розподіляються непрямі витрати. Тому, враховуючи специфіку діяльності ПАТ «ПлазмаТек», а саме наявність великої кількості певних функцій, ми вважаємо за доцільним рекомендувати здійснення розподілу непрямих витрат по виробничим операціям відповідно до функцій, через які ці витрати виникли.

3. При розрахунку витрат необхідно правильно вибрати базу для розподілу, яка б з максимально можливою точністю відображала б витрати процесів і їх допоміжних функцій.

4. Приділити увагу обліку виробничих відходів на ПАТ «ПлазмаТек», так як фактично такий облік обмежено тільки їх оприбуткуванням з виробництва. Однак, важливою є інформація про величину та вартість відходів за їх видами, видами продукції або матеріалами, з яких вони одержані, місцями виникнення та й взагалі про їх рух.

5. Передбачити додаткову аналітику щодо обліку адміністративних витрат і витрат на збут за відповідними субрахунками. Це дозволить підвищити контроль за цими витратами. Не можливо відслідкувати конкретні статті витрат в їх обліку, хоча підприємство і визначає склад адміністративних витрат і витрат на збут своїми внутрішніми документами. Зокрема, ми пропонуємо відкрити рахунки та субрахунки для обліку витрат на збут у розрізі відповідних складів, а для обліку адміністративних витрат - у розрізі центрів управління.

Провівши аналіз показників підприємства, виявили наступне.

Фактично на підприємстві в порівнянні з попереднім роком прибуток від основної операційної діяльності збільшився в зв'язку з ростом обсягу реалізації та покращенням структури реалізації продукції.

Неефективне використання в звітному році на підприємстві матеріальних витрат засвідчує збільшення показника матеріаломісткості.

Матеріаломісткість звітного року в порівнянні з попереднім збільшилась. Даний факт можна оцінити як негативний. Також у звітному році в порівнянні з попереднім роком спостерігається зростання обсягу виробництва продукції і одночасне збільшення витрат по заробітній платі та відрахуванням на соціальні заходи, що вплинуло на збільшення собівартості продукції.

Щодо проведення аудиту, то на підприємстві створена ревізійна комісія. Робота ревізійної комісії регламентується встановленим документом і забезпечує достовірність даних фінансової звітності та передбачає контроль за виконанням персоналом підприємства своїх посадових обов'язків на професійному рівні, а також за виявленням і запобіганням фактів перевищення посадових повноважень.

Було виявлено, що при проведенні аудиту річної фінансової звітності підприємство ПАТ «ПлазмаТек» зверталось до однієї і тієї ж самої аудиторської фірми два роки поспіль. Тому ми рекомендували підприємству користуватися послугами різних аудиторських фірм, щоб не виникала загроза власної оцінки та загроза власного інтересу.

Попри високий рівень функціонування ревізійно служби на підприємстві, ми рекомендували створення служби внутрішнього аудиту, що дозволить слідкувати за раціональним витрачанням матеріальних, трудових і фінансових ресурсів, дотриманням законності господарських операцій, оперативним виявленням допущених зловживань чи порушень.

Отже, проведення дослідження витрат на підприємстві ПАТ «ПлазмаТек» полягає в розробці рекомендацій щодо удосконалення системи обліку, аналізу та аудиту операційних витрат. Запровадження даних рекомендацій на підприємстві буде сприяти покращенню системи обліку, аналізу та аудиту, що призведе в подальшому до збільшення обсягу реалізації і чистого прибутку.

Список використаних джерел

1. Алескеров Р. І. Первинні документи для цілей бухгалтерського та податкового обліку / Р. І. Алескеров // Вісник офіційно про податки. – 2016. – Вип. 17-18. – С. 21-27.
2. Ананькіна Е. А. Управление затратами : [конспект лекцій] / Е.А. Ананькіна, Н.Г. Данилочкіна. – М. : ПРИОР, 2008. – 64 с.
3. Бабурін А. А. Формирование финансового результата и влияние факторов на его величину / А. А. Бабурін // Финансовый менеджмент. – 2007. – № 2. – С. 10-17.
4. Белінська О. В., Ілюхіна Н. П. Дискусійні питання обліку виробничих витрат / О. В. Белінська, Н. П. Ілюхіна // Вісник соціально-економічних досліджень. – 2005. – Вип. 14. – С. 91-95.
5. Бланк И. А. Словарь-справочник финансового менеджера / И. А. Бланк. – К. : Ника-Центр, 2001. – 481 с.
6. Бутинець, Ф. Ф. Бухгалтерський управлінський облік [Текст] : навч. посіб. / Ф. Ф. Бутинець; Мін –во освіти і науки України, Житомир. – Житомир : ПП «Рута», 2000. – 448 с. – ISBN 966-7570-11-8.
7. Бутинець Ф. Ф. Витрати виробництва та їх класифікація для потреб управління / Ф.Ф. Бутинець // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. – 2012. - № 1. – С. 11-18.
8. Бутинець Ф. Ф. Теорія бухгалтерського обліку: підручник для студентів ВУЗів спеціальності 7.050106 «Облік і аудит» /Ф.Ф. Бутинець. 2-е вид., доп. і перераб. - Житомир: ЖіТі, 2000. – 640 с.
9. Вербецька А. О. Контроль і аудит в Україні та світі: досвід та перспективи / А. О. Вербецька // Загальні питання розвитку автоматизації аудиту в Україні: матеріали ІV міжнар. наук.-прак. інтернет-конф. – Одеса: ОНЕУ, 2018. – С. 366-368.

10. Вербецька А. О. Тенденції та перспективи розвитку обліку звітності / А. О. Вербецька // Облік адміністративних витрат та витра на збут: матеріали ІІІ міжнар. наук.-прак. конф. Ч. 1, 20 квітня 2017 р. – Одеса: ОНЕУ, 2017. – С. 43-45.

11. Вербецька А. О. Теоретичні аспекти аналізу фінансового стану підприємства / А. О. Вербецька // Збірник науково-практичних статей. Одеський національний економічний університет. (кафедра економічного аналізу). – Одеса, 2018. – С. 189-193.

12. Вернеке Х. Расчет затрат для инженеров / Ханс Варнеке, Ханс-Йорг Буллингер, Рольф Хихирт, Арно Фёгеле; [пер. с нем.] – М.: Альпина Бизнес Букс, 2008. – 307 с.

13. Власюк Г. В. Особливості аудиту витрат виробництва та собівартості продукції [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/Dtr_ep/2012_4/files/EC412_19.pdf.

14. Войтенко Т. В. Бухгалтерська собівартість за податковими правилами в Звіті про фінансові результати / Т. Войтенко // Податки та бухгалтерський облік. – 2011. – №57. – С. 22-26.

15. Волкова Н. А. Аналітичні методи дослідження конкурентоздатності суб'єкта господарювання: Монографія. За ред. Волкової Н. А./ Н. А. Волкова, Р. М. Волчек, О. М. Гайдаєнко та ін. – Одеса: ОНЕУ, Крим поліграф папір. – 2017. – 4000 с.

16. Все о бухгалтерском учете [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dt-kt.net/books/book-13/chapter-546/> – Анализ финансовой отчетности.

17. Гарасим П. М. Курс управлінського обліку [Текст] / П. М. Гарасим, Г. П. Журавель, П. Я. Хомин./ – К.: Знання, 2007. – 314 с. – ISBN 966-346-258-2.

18. Гончар М. В, Удосконалення управління виробничими витратами на вітчизняних підприємствах // Науковий вісник. – 2012. – № 10. – С. 169-170.

19. Дерій В. А. Нормативно-правове забезпечення обліку і контролю витрат та доходів підприємств. Проблеми теорії та методології бухгалтерського

обліку, контролю і аналізу. Міжнародний збірник наукових праць. – 2012. – Вип. 2. – С. 77-83.

20. Дубінчук В. О. Сутність та шляхи зниження виробничих витрат підприємства // Збірник науково-технічних праць, Науковий вісник, випуск. – 2012. – № 62. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://eztuir.ztu.edu.ua/3907/1/35.pdf>.

21. ERP-програми – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://erp-project.com.ua/index.php/ru/poleznye-materialy/publikatsii/razrabotat/129>.

22. Єлагін Ю. Г., Якименко Н. В. Аналіз структурної динаміки прямих та непрямих витрат // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2014. – № 37. – С. 206.

23. Закон України «Про аудиторську діяльність» від 22.04.1993 р. № 3125-ХІІ – Офіц. текст із змін. станом на 16. 11. 2017 р. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3125-12>

24. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р. № 996-ХІV – Офіц. текст із змін. станом на 05.10.2017. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2164-19>

25. Іщенко Н. Б. Бухгалтерський облік у будівництві. Науково-інформаційний вісник Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького. Науково-популярний журнал. – 2010. – №1. – С. 53-62.

26. Катренко А. М., Черевань А. К. Багатогранна класифікація витрат за принципом «Різні витрати для різних цілей» // Наука молода.-2009.- №5.- С. 4-8

27. Коваленко В. М. Податкові аспекти управління витратами підприємства [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/13_NPN_2010/Economics/65836.doc.htm.

28. Крушельницька, О. В. Управління витратами [Текст] / О. В. Крушельницька. – Ж. : ЖДТУ, 2005. – 196 с.

29. Кубик В. Д. Учетная политика как инструмент моделирования деятельности предприятия / В. Д. Кубик, А. В. Обнявко // Promising problems of

economics and management: Collection of scientific articles. - Montreal: Publishing house «BREEZE», 2015. – P. 246-253.

30. Кундеус О. М. Облік витрат та калькулювання собівартості продукції на підприємствах промисловості // Економічні науки. – 2012. – №43. – С. 127-128.

31. Лишиленко О. В. Бухгалтерський управлінський облік. Навч. Посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 254 с.

32. Лоханова Н. О. Система класифікацій витрат промислового підприємства – проблеми, можливості поглиблення// Збірник наукових праць Кіровоградського державного технічного університету. Економічні науки. Вип.5. Ч. II. – Кіровоград, 2004. – С. 250-263.

33. Макаренко А. П. Методика аудиту виробничих витрат / А. П. Макаренко, А. В. Кас'яненко // Держава та регіони. – Серія : Економіка та підприємництво. – 2012. – № 1. – С. 138-142.

34. Мельник М. В. Трансакционные издержки как объект управленческого учета / М. В. Мельник // Управленческий учет. – 2014. – № 11. – С. 17-26.

35. Мец В. О. Економічний аналіз фінансових результатів та фінансового стану підприємства [Текст]: навчальний посібник / В.О. Мец – К.: Вища школа, 2003. – 278 с. – ISBN 966-574-286-8.

36. Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ). – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http:// zakon2.rada.gov.ua/laws/show/929_010](http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/929_010).

37. Мозгова Н. В. Конспект лекцій з дисципліни «Моделі та методи прийняття рішень в аналізі та аудиті» для студентів V курсу всіх форм навчання спеціальності «Облік і аудит» / Н. В. Мозгова, Л. В. Чернишова. – Одеса: ротапринт, 2014. – 84 с.

38. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» № 73 від 07.02.2013 р. – Офіц. текст із змін. станом на 08.02.2014 р. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ligazakon.net/document/view/Re22868>.

39. 3. Николаева С. А. Управленческий учет. Легенды и мифы. / С.А. Николаева, С. В. Шебек – М.: Аудиторско-консалтинговая фирма «ЦБА», 2004. – 288 с.

40. Остапенко Я. М. Питання економічної сутності, формування, обліку витрат на виробництво та собівартості продукції в умовах ринкових відносин // Наука молода. – 2009. – №11. – С.1-5

41. Офіційний сайт публічного акціонерного товариства «ПлазмаТек» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://plasmatec.pat.ua/>

42. Панасюк В. М. Витрати виробництва: управлінський аспект: Монографія [Текст]/ В. М. Панасик. – Тернопіль. : Астон, 2005. – 288 с. – ISBN 966-308-113-9.

43. Партин Г. О. Управління витратами підприємства: концептуальні засади, методи та інструментарій: монографія. – К.: Видавництво УБСНБУ, 2008. – 219 с.

44. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси»: Наказ Міністерства фінансів України від 20.10.1999 р. № 246 – Офіц. текст із змін. станом на 01.01.2015 р. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.interbuh.com.ua/ua/documents/oneregulations/79499>.

45. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати»: Наказ Міністерства фінансів України від 31.12.1999 р. № 318 – Офіц. текст із змін. станом на 09.08.2013 р. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.interbuh.com.ua/ua/documents/oneregulations/6600>.

46. Пушкар М. С. Фінансовий облік : [підручник] / М. С. Пушкар. – Тернопіль: Карт-бланш, 2002. – 628 с.

47. Селиванов В. Н. Финансово-правовой справочник предпринимателя / Под ред. В. Н. Селиванова, Л. К. Вороновой. – К. : Манускрипт, 2005. – 302 с.

48. Секіріна Н.В. Загальні підходи до формування і класифікації нормативного забезпечення обліку і контролю витрат на виробництво готової продукції / Збірник наукових праць Хмельницького кооперативного торговельно- економічного інституту. – 2011. – № 2. – С. 235-245.

49. Скрипник М. І. Затрати і витрати: проблеми трактування понять // Економіка. – 2009. – №8. – С. 1-5
50. Сопко В. В. Бухгалтерський облік : [навч. посіб.] / В.В. Сопко ; 3-тє вид., перероб. і доп. – К.: КНЕУ, 2000. – 578 с.
51. Тіхонравова Ю. К. Планування аудиту прямих матеріальних затрат на виробництво продукції [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://napks.edu.ua/download/конференция%202010.pdf>.
52. Тютюник В. Г. Аудит витрат на виробництво продукції [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nauditor.com.ua/uk/component/na_archive/272?view=material
53. Утенкова К. О. Аудит: Навчальний посібник. – К.: Алерта, 2014. – 408 с.
54. Цікало Є. І., Артюшок К. А. Завдання і методика провення аудиту витрат на збут підприємства // Науковий вісник. – 2014. – № 25. – С. 203-204.
55. Черп А. В., Ярмошв В. В. Удосконалення методики аудиту витрат виробництва на промисловому підприємстві // Система обліку та аудиту. – 2009. – № 67. – С. 53.
56. Чижишин О. П. Проблемні аспекти класифікації витрат підприємства // Економічний аналіз. – 2010. – №6. – С.349-350
57. Швець А. Г. Суть внутрішнього аудиту та його організація на підприємстві [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [:http://nauka.kushnir.mk.ua/?p=28156](http://nauka.kushnir.mk.ua/?p=28156).
58. Шматковська Т. О., Максимчук І. В. Удосконалення обліку і контролю витрат підприємства з використанням комп'ютерних програмних продуктів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/35_OINBG_2010/Economics/55447.doc.htm.
59. Штельмах Л. В. Класифікація витрат в управлінському обліку та аспекти управління ними // Облік і аудит. – 2009. – №7. – С. 5.

53. Остапенко Я. М. Питання економічної сутності, формування, обліку витрат на виробництво та собівартості продукції в умовах ринкових відносин // *Наука молода*. – 2009. – №11. – С. 1.

10. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» : [Електронний ресурс]. – // Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00>

11. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати», затверджене Наказом Міністерства фінансів України 31.12.1999 р. № 318, зареєстроване в Міністерстві юстиції України 19.01.2000 р. за № 27/4248 (зі змінами і доповненнями).

17. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати», затверджене наказом Міністерства фінансів України № 87 від 31.03.1999 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/>.

39. Катренко М., Черевань К. Багатогранна класифікація витрат за принципом «Різні витрати для різних цілей» // *Наука молода*. – 2009. – №5. – С. 5-6.

20. Скрипник М. Затрати і витрати: проблеми трактування понять // *Економіка*. – 2009. - №8. – С. 1-5

Нормативно-правова

1. *Бондарюк І.Л.* Нормативно-правові аспекти дослідження витрат торговельних підприємств [Електронний ресурс] / Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Збірник наукових праць. Серія «Економіка». – 2008. – Вип. 10. Частина 2. – С. 17-22. Режим доступу до джерела: http://www.nbuuv.gov.ua/PORTAL/Soc_Gum/Nznuoa/ekonomika/2008_10_2.pdf#page=17

4. *Дерій В.А.* Нормативно-правове забезпечення обліку і контролю витрат та доходів підприємств [Електронний ресурс] / Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. Міжнародний збірник наукових праць. – 2010. – Вип. 2. – С. 77-83. Режим доступу до джерела: http://www.nbuuv.gov.ua/portal/soc_gum/ptmbo/2010_2/12.pdf

7. Іщенко Н.Б. Бухгалтерський облік у будівництві [Електронний ресурс] / Науково-інформаційний вісник Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького. Науково-популярний журнал. – 2010. – №1. – С. 53-62. Режим доступу до джерела: http://www.nbuuv.gov.ua/portal/soc_gum/Nivif/2010_1/08.pdf

13. Секіріна Н.В. Загальні підходи до формування і класифікації нормативного забезпечення обліку і контролю витрат на виробництво готової продукції [Електронний ресурс] / Збірник наукових праць Хмельницького кооперативного торговельно-економічного інституту. – 2011. – № 2. – С. 235-245. Режим доступу до джерела:

http://www.nbuuv.gov.ua/portal/soc_gum/Znphktei/2011_2/statti_2/sekirina/sekirina.htm

107. Секіріна Н.В. Загальні підходи до формування і класифікації нормативного забезпечення обліку і контролю витрат на виробництво готової продукції [Електронний ресурс] / Збірник наукових праць Хмельницького кооперативного торговельно-економічного інституту. – 2014. – № 2. – С. 235-245. – Режим доступу до джерела:

http://www.nbuuv.gov.ua/portal/soc_gum/Znphktei/2011_2/statti_2/sekirina/sekirina.htm

103. Міжнародні стандарти фінансової звітності (International Financial Reporting Standards) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.minfin.gov.ua/control/uk/publish/archive/main?cat_id=240945

104. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати», затверджене наказом

Міністерства фінансів України від 29.10.1999 р. № 290 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.zakon.nau.ua

3 РОЗДІЛ ПИТАННЯ 3.1

52. Методика аудиту витрат [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://pidruchniki.ws/1061092842200/buhgalterskiy_oblik_ta_audit/metodika_auditu_vitrat.

Розділ 2

Питання 2.1

14. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси», затверджений наказом Міністерства фінансів України № 246 від 20.10.1999 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

<http://buhgalter911.com/Res/PSBO/PSBO9.aspx>.

Питання 2.2

Пункт 2.3

78. Шматковська Т.О., Максимчук І.В. Удосконалення обліку і контролю витрат підприємства з використанням комп'ютерних програмних продуктів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/35_OINBG_2010/Economics/55447.doc.htm.

27. Лоханова Н.О. Система класифікацій витрат промислового підприємства – проблеми, можливості поглиблення // Збірник наукових праць Кіровоградського державного технічного університету. Економічні науки. Вип.5. Ч. II. – Кіровоград, 2004. – С. 250-263.

8. Сафонова Т.О., Степова Т.Г. Класифікація витрат як основа інформаційної моделі управління підприємством // Вісник соціально-економічних досліджень Одеського державного економічного університету - Одеса: ОДЕУ, 2005. – Вип.19 – С.283-289.

10. Белінська О.В., Ілюхіна Н.П. Дискусійні питання обліку виробничих витрат/ О. В. Белінська, Н. П. Ілюхіна // Вісник соціально-економічних досліджень. – 2005. – Вип. 14. – С. 91-95.

27. Лоханова Н.О. Застосування методу моделювання в управлінні трансакційними витратами як інструмент впливу на стан економічної стійкості підприємства / Н. О. Лоханова // Ефективна економіка. – 2014. – №6. – С. 231-236.

74. Кубик В. Д. Учетная политика как инструмент моделирования деятельности предприятия / В. Д. Кубик, А. В. Обнявко // Promising problems of economics and management: Collection of scientific articles. - Montreal: Publishing house «BREEZE», 2015. - P. 246-253.